

Dějiny Maďarska 19. století

Cílem přednášky je seznámit studenty se základními politickými, sociálně-ekonomickými a kulturními tendencemi ve vývoji uherského (maďarského) státu v období od konce 18. století až do okamžiku rozpadu historického území Uher (Maďarska) v roce 1918. Přednáška studentům umožní seznámit se s interpretací maďarských dějin 19. století na základech komparace s přístupem české, slovenské a maďarské historiografie. Studenti budou seznamováni s problematikou v souvislostech politického vývoje regionu a celkovým vnitropolitickým a zahraničněpolitickým vývojem rakousko-uherského soustátí ve sledovaném období tak, aby dokázali porozumět specifikům maďarských dějin 19. století a jejich reflexím ve 20. a 21. století.

1. Uhry/Uhersko v období josefínských reforem.
2. Uhry/Uhersko na cestě k politické suverenitě v letech 1790-1830.
3. Předpoklady a důsledky reformního období v Uhry v letech 1830-1848.
4. Hospodářské, sociální a jazykové reformy v Uhrách v období 1830-1848.
5. Revoluce v Uhrách a její důsledky (1848-1859).
6. Maďarská politika na cestě k Rakousko-uherskému vyrovnání (1860-1867).
7. Dualismus v Uhersku.
8. Národnostní politika v Uhersku v období dualismu.
9. Ekonomika Uherska v období dualismu.
10. Kulturní situace v Uhersku v období dualismu.
11. Uherská zahraniční politika a její aspirace.
12. Uherská politika na cestě k válce.
13. Porážka Rakouska-Uherska a rozpad historického území Uherska.

Dějiny Maďarska 19. století:

FEJTŐ, F.: Rekviem za mrtvou říši. Praha, Academia 1998.

KONTLER, L.: Dějiny Maďarska. Praha, NLN 2004.

PAJKOSSY, G.: Magyarország története a XIX. században I. (1790-1848). Budapest, Osiris 2003.

PRAŽÁK, R. a kol.: Dějiny Maďarska. Brno, MU 1993.

ROMSICS, I.: Magyarország története a XX. században. Budapest, Osiris 1999.

Další odborná literatura:

Dejiny Slovenska II. (1526-1848). Bratislava, Veda 1987.

Dejiny Slovenska III. (Od roku 1848 do konca 19. storočia). Bratislava, Veda 1992.

HOLEC, R.: Tragédia v Černovej a slovenská spoločnosť. Martin, Matice slovenská 1997.

IRMANOVÁ, E.: Maďarsko a versailleský mírový systém. Ústí nad Labem, Albis-International 2002.

JÁSZI, O.: The Dissolution of the Habsburg Monarchy. London, Jarrolds Publishers 1971.

A kiegyezés után. Budapest, Gondolat 1978.

MACÚREK, J.: Dějiny Maďarů a uherského státu. Praha, Melantrich 1934.

RÁKOS, P.: Národní povaha naše a těch druhých. Sebeklamy a předsudky jako dějnotvorná síla. Bratislava, Kalligram 2001.

RAPANT, D.: Ilegálna maďarizácia 1790-1840. Martin, Matice slovenská 1947.

SKED, A.: Úpadek a pád habsburské říše. Praha, Panevropa 1995.

Slovensko v 20. storočí. Na začiatku storočia 1901-1914. Bratislava, Veda 2004.
SZARKA, L.: Slovenský národný vývin – národnostná politika v Uhorsku 1867-1918.
Bratislava, Kalligram 1999.
TAYLOR, A. J. P.: Poslední století Habsburské monarchie. Rakousko a Rakousko-Uhersko
v letech 1809-1918. Brno, Barrister & Principal 1998.